

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Archdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Controversia 8. De Iustificatione, & gratia Habituali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

luntatis consistat : ideo vult converti, quia congruenter per gratiam vocatus est ; ideo congruenter vocatus, quia voluit Deus gratiam, quam novit congruentem, nunc homini largiri.

Ita docet hæc sententia, quam breviter retulisse sufficiat, quoniam ab illa contra quosdam alios stabiliendâ hic abstinere debeo. Argumenta quædam, quæ pro gratia victrici superius relata hoc tempore adducuntur, resoluta sunt supra in Cont. de Scientia media, & præcipuè part. 1. tract. 2. cap. 2. ubi contra propositiones Jansenij ostendimus, Interiori gratiæ in statu naturæ lapsæ voluntatem humanam posse resistere.

CONTROVERSIA OCTAVA

De Iustificatione, & gratia habituali.

Dico primò : Ad Iustificationem impij non sufficit peccata non imputari, sed requiritur Sanctificatio, & renovatio interioris hominis, per voluntariam susceptionem gratiæ, & donorum. Ita definit Tridentinum *Sess. 6. cap. 7.* contra Lutherum, Calvinum, eorumque sectas, qui negant per Iustificationem impij peccata tolli aut deleri, sed tantum regi, & homini amplius non imputari. At contra ; concipi non potest quo modo possint peccata Deo regi, nisi penitus aboleantur, fieri enim non potest ut quæ nondum sunt deleta, divinis oculis omnino cernentibus regi possint.

Dico Secundò : Datur forma hominem Sanctificans, distincta ab omni actu justî, habitualiter inhærens, & permanenter justum constituens, quæ dicitur Gratia habitualis. Ita docent

modò omnes Theologi, quorum multi censent esse de fide, quamvis hoc neget Sotus, Canus, Bannez, Vasquez *disp. 103. cap. 6.* si agatur de iustificatione adulti extra Sacramentum per actum Charitatis, aut contritionis perfectæ, quos actus putant per se formaliter iustificare.

Probatum autem assertio universaliter ex Tridentino Sess. 6. cap. 7. & can. 11. *Si quis dixerit homines iustificari... exclusâ gratiâ, & charitate quæ in cordibus eorum per Spiritum Sanctum diffunditur, atque illis inhaeret &c. anathema sit.* Atqui certum est parvulis formam illam permanentem inherere, absque ullo actu suæ voluntatis, dum per Baptismum iustificantur: certum quoque est in adultis formam illam non consistere in aliquo eorum actu dum iustificantur per aliquod Sacramentum v. g. pœnitentiæ cum sola attritione, quæ communi omnium consensu non est forma iustificans. Ergo dicendum est universim etiam extra Sacramentum formam iustificantem sitam esse in gratia Sanctificante, quæ animæ, etiam dum nullum actum elicit, permanentem inhaeret. Actus autem Charitatis & contritionis perfectæ tantum sunt prævia dispositio ad gratiam sanctificantem, quæ per se formaliter iustificat.

Atque hanc esse mentem Concilij non parum confirmant verba Cardinalis Pallavicini in Hist. Tridentini *Part. 1. lib. 8. cap. 14.* Denique, inquit, considero quod mens Concilij fuit stabilire habitum infusum iustitiæ, & non meram iustitiam intrinsicam, non determinando an illa sit vel actus, vel habitus... quod mihi redditur notum propterea quod tunc, requirente quodam ut magis expressè declararetur fieri iustitiam per habitum infusum; responderunt deputati, satis hoc

hoc declarari voce *inherentia*, quod importat stabilitatem, & convenit habitibus non actibus.

Dico tertio: Etsi gratia habitualis diversa sit ab actu, non distinguitur tamen ab habitu charitatis. Est communior sententia Theologorum, contra plerosque Thomistas.

Probatur, Quia nullum inter hæc reperitur sufficiens distinctionis indicium, nam quæcunque conveniunt gratiæ habituali, ea pænè omnia Scripturæ attribuunt charitati; ut Joan. 4. v. 15. Qui manet in charitate manet Deus in eo. Et Joan. 3. v. 1. Videte qualem charitatem dedit nobis Deus, ut Filij Dei nominemur & simus. Deum autem in nobis permanere, & constitui nos filios Dei, est formaliter effectus proprius gratiæ habitualis. Hinc Tridentinum *sess. 6. cap. 7.* gratiam hanc cum Apostolo vocat charitatem, dum asserit, per Spiritum Sanctum charitatem Dei diffundi in cordibus eorum qui justificantur. Consentire videtur S. Augustinus *traç. 5. in Epist. 1. Joannis*, dum ait, charitatem esse quæ separat inter filios Dei, & inter filios perditionis.

Neque his obstat quod aliquando Concilia, dum mentionem faciunt de donis, gratiam & charitatem distinctè commemorant: quia per plures voces res eadem diverso modo indicatur; dicitur enim gratia prout importat amorem Dei erga hominem, qui hunc per donum justitiæ reddit sibi amabilem, nominatur etiam charitas, prout efficit amorem quo Deus ab homine dignè diligitur.

Dico quarto, Gratia habitualis hominem per se ita sanctificat, ut stare nequeat cum peccato mortali, etiam de potentia Dei absoluta. Ita docet Vasquez *disp. 104.* Turrianus, Granadus,

414 Pars 2. Cont. 9. De Merito bonorum operum.
Sotus, Esparsa, alique communiter; Contra
Scotum, Gabrielem, Occamum, aliosque No-
minales, qui censent gratiam repugnare pecca-
to non ex natura rei, sed ex sola Dei institutio-
ne: & contra Suarez qui statuit repugnantiam
tantum naturalem, quales est inter calorem &
frigus, non verò absolutam.

Probatur autem assertio ex verbis Tridentini
Sess. 6. cap. 7. Iustificationis unica causa formalis
est iustitia Dei, non quâ ipse justus est, sed qua
nos justos facit. Si est causa unica, hoc ipso est
causa adæquata justificationis, ergo impossi-
bile est animam cui gratia unica est non esse ju-
stam, quia causæ formali necessariò respondet
effectus formalis, iusta autem non esset, aut Deo
grata, si illi cum gratia simul inesset peccatum.
Neque refert quod gratia & peccatum non op-
ponantur ut forma & ejus privatio, aut ut duo
actus formaliter contrarij, quia repugnant sal-
tem ut duo actus oppositi consecutivè; si enim
simul existerent, rectè sequeretur in Deo dari
actus impossibiles, amorem scilicet & odium
respectu ejusdem personæ, cui simul inesset gra-
tia & peccatum.

CONTROVERSIA NONA

De Merito bonorum operum.

Meritum in concreto dicitur, opus bonum,
in obsequium alterius factum, ex se ido-
neum ad aliquid obtinendum per modum præ-
mij. Differt ab *Impetratione*, quod hæc moveat
ad aliquid obtinendum per modum petitionis:
& à *Satisfactione* quod hæc sit quædam redditio
æqui-